

REDSKAB

Kom i gang med jeres frivilligforløb

Formål

Redskabet tager jer igennem nogle af de overvejelser og beslutninger, som er nødvendige, for at planlægge et godt frivilligforløb for jeres unge. Redskabet kan bruges som inspiration til at lægge en plan for jeres indsats og sikre timingen i forløbet i forhold til jeres interne samarbejde i teamet og samarbejdet med foreningerne.

DIALOG MED
TEAM

HUSKELISTE

Vær opmærksom på

Det er vigtigt at indsatsen med frivilligforløb har opbakning fra ledelsesniveau som muliggøre, at der kan prioriteres ressourcer og tid på at arbejde med frivillighed sammen med de unge. Læs evt. mere om hvordan det at arbejde med frivillighed og medborgerskab taler ind i STU's formål under [Om materialepakken](#)

Fremgangsmåde

Sæt jer sammen i det team, som er involveret i arbejdet med frivillighed. Gennemgå følgende arbejdsspørgsmål og refleksionsbokse og notér ned undervejs, hvad I beslutter, så I senere kan vende tilbage til aftalte arbejds gange og ansvarsområder.

Trin 1: Formål og målsætninger

Arbejdsspørgsmål til formål med indsats

- Hvordan kan frivillighed, medborgerskab og foreningsliv bidrage til at opfylde jeres formål som STU?
- Hvad er det overordnede mål med frivilligforløbet og hvordan passer det ind i vores vision og mission på STU'en?

Arbejdsspørgsmål til pædagogiske læringsmål

- Hvad er jeres målsætning med frivilligpraktikken? (Skal forløbet understøtte samfundsfagsundervisning og give praktiske erfaringer med medborgerskab, eller handler det mere om, at eleverne skal hjælpes over i varige fællesskaber, som kan række ud over deres STU-tid?)
- Hvordan ønsker I at frivilligt arbejde bidrager til elevernes læring og selvudvikling?
- Hvilken værdi vil deltagelse i frivilligt arbejde tilføre i jeres elevers hverdag i og uden for skolen?

Noter gerne
jeres svar, så
I kan huske
jeres aftaler

Obligatorisk tilbud

- Tilgang er velkendt fra andre undervisningsforløb
- Mulighed for at skabe god sammenhæng mellem den forberedende undervisning og frivillighedspraktikken
- Praksisorienteret læring i fag
- Får unge med ombord som måske ikke ville have valgt tilbuddet
- Risiko for modstand hos de unge, der ikke har lyst

Selvvalgt tilbud

- Større motivation blandt dem der melder sig til
- Større medbestemmelse
- Risiko for at de unge ikke vælger det til pga. af manglende viden om frivilligt arbejde eller tro på det kan lade sig gøre

Trin 2: Jeres frivilligforløb

Et frivillighedsforløb kan tilbydes til de unge på flere måder. Det kan skemalægges som valgfag eller et obligatorisk forløb, eller det kan udbydes som et selvvalgt fritidstilbud eller individuel fritidsvejledning. Grundlæggende skal I overveje, hvilke rammer der bedst skaber praksiserfaringer hos de unge, og viser dem, at de er en potentiel ressource – at de kan gøre en forskel for andre og for dem selv - hvis de vil.

Arbejdsspørgsmål til det samlede frivilligforløb (undervisning og frivilligpraktik)

- Hvordan vil vi udbyde frivilligforløbet (undervisning og frivilligpraktik) til eleverne: Skal det være obligatorisk eller et selvvalgt tilbud?
- Hvilke og hvor mange elever vil vi involvere – og hvorfor? (klasse-, gruppe- eller individuelle forløb? Hvilke og hvor mange elever vil vi involvere i hhv. undervisningsforløb og frivilligpraktik - og hvorfor?
- Skal frivillighedspraktikken afvikles som en del af skoletiden eller i elevernes fritid? (Erfaringen fra tidligere forløb viser, at det til en start bør være en del af skoletiden for at sikre de bedste forudsætninger)
- Hvor længe skal det samlede forløb vare?
  - Herunder hvor mange undervisningslektioner kan vi prioritere til det? (Skal det foregå i samfundsfag, som valgfag eller som temaug(e)r?)
  - Hvornår starter vi den forberedende undervisning?
  - Hvornår forestiller vi os, at de unge skal i gang med deres frivilligpraktik?
  - Hvor mange gange forestiller vi os, at de unge skal ud som frivillige? (Det anbefales, at de unge er 8 gange ude for at de har fået prøvet det ordentlig af og har en mulighed for at lære fællesskabet at kende)
- Hvordan sikrer vi os, at de unge får den støtte, som de har brug for under deres frivilligpraktik? (Læs mere om fx ledsagelse under fanen Frivilligpraktik)

Se refleksionsboks
på næste side

EKSEMPEL

Eksempel på gruppeforløb på en STU:

En skole havde et hold elever, som alle havde behov for megen støtte. For at sikre ressourcer til, at en underviser kunne prioritere denne støtte, var det vigtigt for skolen, at frivillighedspraktikken lå i skoletiden. Det var også vigtigt at samle en gruppe på mindst 4-5 elever om den samme forening, da underviserne ikke kunne være tilstrækkeligt tilstede ved individuelle forløb. Skolen etablerede samarbejde med bl.a. Wefood (butikskæde med overskudsmad), som så en fordel i at få dækket butiksvagter i dagtimerne af en stor gruppe.

Når gruppen var afsted, delte de opgaverne i butikken mellem sig, så nogle satte varer op og gjorde rent, andre stod ved kassen eller lavede opslag til butikkens facebookside. Aktiviteten blev skemalagt på STUen og det forberedende undervisningsforløb kunne målrettes den specifikke forening. Desuden havde underviserne god mulighed for løbende opfølgning og sparring med eleverne, fordi de var med ude. Underviserne arbejdede løbende med deres egen rolle når de fulgte, og forsøgte i større og større grad at træde i baggrunden. Nogle elever kunne sagtens se sig selv i butikken som individuelle frivillige efterfølgende, mens andre havde fået en god oplevelse af at arbejde frivilligt for en større sag, men hellere ville finde nogle andre typer opgaver i fremtiden.

Individuelle forløb, "følges ad forløb" eller gruppefrivillighed?

Frivillighedspraktikken kan foregå på mange måder og tilrettelægges både som individuelle forløb, gruppeforløb eller "følges-ad" forløb. Jeres valg i denne kontekst handler bl.a. om hvor mange ressourcer I kan afsætte til arbejdet, og hvordan jeres elevgruppe evt. vil kunne støtte og inspirere hinanden.

Individuelle forløb

Fokus på individuel vejledning, der gør den unge så selvkørende som muligt

Mere målrettet match efter den unges interesser og dermed øget motivation for fortsættelse

Større fokus på selvhjulpethed idet der ingen er gruppe er "at læne sig" tilbage på

Risiko for mere ressourcekrævende forløb med individuel støtte frem for støtte til elevgruppe

Muligvis svært at være alene ude i forening alt afhængige af den unge

Kræver større foreningskontakt og etablering af samarbejder

"Følges ad forløb"

Et par elever sættes sammen til at styrke og hjælper hinanden i frivilligopgaven

Kan give større tryghed

Mulighed for hinandens støtte ude i foreningerne

Risiko for at føle sig forpligtede over for hinanden i tilfælde af man gerne vil noget andet

Risiko for uoverensstemmelse ift. deltagelse i foreningsarbejdet

Kræver færre forenings-samarbejder idet flere kan komme ud i samme forening

Gruppeforløb

Etablering af frivilliggruppe på skolen med tilknytning til en forening

Mulighed for at sende flere eller enkelte fra ungegruppen på skift

Metoden kan tilgodese de unges behov for fleksibilitet ift. at melde til og fra på opgaver/vagter

Mulighed for at hjælpe hinanden med at løfte frivilligopgaverne

Tilgodeser foreningers behov for en kontinuerlig og stabil frivilligindsats

Svært med fælles match for alle og dermed risiko for manglende motivation

Stiller krav til foreningen ift. at kunne modtage gruppe af frivillige

Kræver få forenings-samarbejder idet flere kan komme ud i samme forening